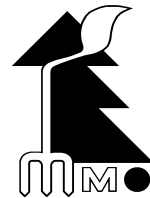

Maa- ja metsätalousopettajat - MMO ry: Uuden opetussuunnitelman lisättävä ulkona oppimista

■ Maa- ja metsätalousopettajat ry on huolestunut nuorten luontosuhteen heikkeneemisestä sekä tiedon ja ymmärryksen puutteesta ravinnon tuotannon sekä metsien merkityksen peruskysymyksistä.

Ulkona oppimisen edellytykset kuntoon

Parannuksena tilanteeseen MMO ehdottaa, että uuteen opetussuunnitelmaan kirjataan luonnonympäristöissä tapahtuva, käytännönläheinen *kestävän kehityksen kasvatus*. Tämä tarkoittaa kasvimaan pitoa, metsässä retkeillen oppimista ja maatilavierailuja.

Luonnon kestävän käytön ja ravinnontuotannon opetus ulkona tekemällä oppien vaatii koulun avautumista ympäröivään yhteiskuntaan. *Yhteisöllisyys* opettajien, vanhempien ja mm. maanviljelijöiden välillä on välttämätöntä, jotta oppijoille voidaan tarjota mielekkäitä oppimisympäristöjä luonnon lainalaisuuksien oppimiseen. Myös

toiminnan turvallisuuden takaaminen vaatii useamman aikuisen läsnäoloa.

Opetussuunnitelman tuntikehykseen on kirjattava tunteja toiminnalliseen opettamiseen luokkahuoneen ulkopuolella. Jonkin verran rahaa opintokäytien kustannuksiin tarvitaan myös. Kontaktien luominen oppimisympäristöjen mahdollistamiseen tarvittaviin yhteistyötoihin (mm. maanomistajiin ja järjestötoimijoihin) ja kontaktiverkon ylläpitäminen ja kehittäminen on rinnastettava opetustyöhön ja luokiteltava työajaksi.

Puutarhaviljely käden- taitoja ja elämyksiä

Uuden opetussuunnitelman laadinnassa pyritään lisäämään tai-

toaineita, jollainen luonnossa oppiminen ehdottomasti on. Elämämme riippuvuus vihreistä kasveista konkretisoituu, kun *oppija kasvattaa ravintokasvin siemenestä sadoksi*. Taimikasvatus onnistuu luokan ikkunalaudoilla ja asfalttipihallekin voi perustaa kasvilavan. Maanhoito, kylvö, istutus, kasvin hoito, luonnonmukainen lannoitus ja tuho-laistorjunta vaativat kädentaitoja ja sitovat jo ihan fyysisen ponnistelun kautta oppijan luontoon.

Sadonkorjuu, säilöntä ja ruuanvalmistus omasta/koulun/kummimaatilan maan antimista on aina elämys. Samaten metsäretkillä kerättyjen marjojen ja sienten säilöntä ja laitto ruuaksi. Terveellinen ravitsemus, yhteinen ruuan teko ja nauttiminen sekä ruokakulttuurin sisäistäminen luovat yhteisöllisyyttä.

Luontosuhde tärkeää nuoren kehitykselle

Ihminen tarvitsee luontokokemuksia kehittyäkseen tasapainoisesti. Luontosuhde kehitty-

vain olemalla ja toimimalla luonnossa toistuvasti. Itsen ja elämän arvostaminen kehittyvät tätä tietä. Koulun tulisi tukea oppijoiden luontosuhteen kehittymistä tarjoamalla luontoelämyksiä.

Luonnossa retkeily ja kasvi- maalla tai maatilalla työskentely tarjoavat mahdollisuuden *eheyttävään oppimiseen*. Toiminta mahdollistaa opetussuunnitelman kestävän kehityksen ja

”

Ulkona oppiminen edellyttää koulun avautumista ympäröivään yhteiskuntaan. Yhteisöllisyys opettajien, vanhempien ja mm. maanviljelijöiden välillä on välttämätöntä.”

muidenkin *aihekokonaisuuksien* käsittelyn. *Oppiaineintegraatiota* saavutetaan myös (esim. biologia, maantieto, fysiikka, kemia, terveystieto, kotitalous, liikunta ja elämänkatsomustieto). Toiminnalliseen oppimiseen voi integroida myös *erilaiset oppijat*.

Metsässä opitaan luonnonvarojen kestäväää käyttöä

Maat, metsät ja vedet ovat Suomen luonnonvarastrategian keskeisimmät rikkaudet. Metsät ovat tärkein uusiutuva luonnonvaramme, jonka kansantaloudelliset vaikutukset ovat huomattavat. Suomessa metsäopetus tarkoittaa erityisesti pohjoisen ekosysteemien hyvää tuntemista ja kestävän metsätalouden periaatteiden oppimista.

Toimiva metsäekosysteemi

Puutarha tarjoaa hyötyliikuntaa raikkaassa ilmassa ja kokemista kaikilla aisteilla.

Kasvimaaviljelyä on harjoitettu näin hyvällä menestyksellä mm. Ojakkalan koululla Vihdissä. Kuva: Kirsti Salo / Vihdin malli-hanke.

tuottaa elinympäristöjä eliöille sekä satoa, saalista ja iloa ihmisille. Metsänhoidon perustyöt metsänkierron eri vaiheissa olisi hyvä opetella käytännössä. *Miten puun taimi istutetaan, sitä hoidetaan ja lopulta puu käytetään hyödyksi.*

Retkeily erilaisissa metsissä vahvistaa oppijan terveyttä ja selviytymistaitoja sekä yhdessä tekemisen tunnetta. Metsäluonnon rauhoittavasta vaikutuksesta ylivilkkaisiin lapsiin on paljon tutkimustietoa.

Puulajien ja tavallisten *metsäkasvien ja -eläinten tuntemus* karttuu retkeillä kuin huomaamatta. Retkillä tutustumi-

”
Puutarhaviljely on käytännön luonnontiedettä, taitoaine ja luontoliikuntaa. Se sopii hyvin eri oppiaineita integroivaan opetukseen.”

nen *vesistöihin* vaikka kalastellen tuo uutta näkemystä vesistönsuojeluun. Luonnossa selviämisen taitojen vahvistuessa ulkona oppimista voi ohjata luonnontieteellisempään suuntaan yläkouluiässä.

Maatilat oppimiskeskuksina

Yhteistyö koulun läheisten maattojen kanssa luo monenlaisia oppimisen mahdollisuuksia. Lähiruuan matka maa-/puutarhailoilta pöytään on monelle oppi-

jalle aivan vieras. Tilavierailut ja maatilan töihin osallistuminen tutustuttavat oppijat myös kotija tuotantoeläinten hoitoon. Realistisen kuvan saaminen tuotantoeläinten olosuhteista vähentää nuorten pelkoja eläinten kärsimyksistä.

Tutustuminen maanviljelijöihin ja puutarhatilojen arkeen lisää elinkeinon arvostusta ja saattaa ohjata oppijoita alan opintojen pariin. Kokeiluhankkeissa on huomattu maanviljelijöiden suhtautuvan positiivisesti kouluyhteistyöhön. ●

Käsillä tekemisen merkitys lapsen kehitykselle on suuri.

MMO ry – Maa- ja metsätalouden ja puutarhan hoidon opettajien yhdistyksen tavoitteet:

MMO ry. on pedagoginen yhdistys, joka haluaa kehittää maa- metsätalouden ja puutarhanhoidon opetusta ja oppimisympäristöjä perusopetuksessa ja lukiossa. Oppiaineemme ovat myös kestävä kehityksen kasvatusta. MMO ajaa etujärjestöissä (OAJ, Kuntaliitto, AOL, POE ja reaaliainejärjestöt) parannuksia opettajien asemaan ja palkkaukseen ja varsinkin aineistolaisiin saamista.

Kirsi Arino, puheenjohtaja
kirsi.arino@edu.hel.fi

Reijo Taskinen, sihteeri
taskinen.reijo@gmail.com